2024/2286

10.10.2024.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2024/2286

(2024. gada 11. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Vides aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Vides aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0130/2024),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Vides aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu [1] tās 2022. finanšu gada galīgais budžets bija 88 173 021 EUR, t. i., par 35,93 % lielāks nekā 2021. gadā; tā kā Aģentūras budžetu finansē galvenokārt no Savienības budžeta un *EFTA* iemaksām (63,32 %), kā arī no iemaksām saskaņā ar īpašiem nolīgumiem (36,67 %);

B. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Aģentūras 2022. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi;

C. tā kā attiecībā uz Aģentūras iepirkuma jomu nav ziņots par tādām problēmām 2022. gadā, kuru dēļ būtu jāveic korektīvi pasākumi, un tā kā šobrīd netiek veikti korektīvi pasākumi saistībā ar iepriekšējo gadu revīzijām un novērtējumiem un tādi nav arī iekavēti,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu norāda, ka 2022. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis attiecībā uz šī kārtējā gada saistību apropriācijām bija 100 % – tāds pats kā 2021. gadā; norāda, ka kārtējā gada maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 86,66 %, t. i., par 1,75 % augstāks nekā 2021. gadā;

2. norāda, ka Revīzijas palāta 2021. gada ziņojumā secināja, ka bez iepriekšējas publikācijas nav pareizi izmantot sarunu procedūru, lai grozītu pamatlīgumu, divkāršojot sākotnējo budžetu līdz 1 miljonam EUR, un tāpēc visi turpmākie maksājumi, kas veikti saistībā ar šo procedūru, ir nepareizi; turklāt norāda, ka šī līguma darbības termiņš beidzās 2022. gada decembrī un 2022. gadā ar to bija saistīti maksājumi 470 660 EUR apmērā; norāda, ka šā Revīzijas palātas konstatējuma pašreizējais statuss tagad jau ir "slēgts";

Sniegums

3. norāda, ka Aģentūras snieguma satvars ir strukturēts, pamatojoties uz pieciem snieguma mērķiem, kurus uzrauga, izmantojot 17 daudzgadu galvenos snieguma rādītājus, kas cita starpā ietver darbinieku vietu aizpildītības līmeni, budžeta izpildi un gada darba programmas īstenošanu; konstatē, ka svarīgāko galīgo ziņojumu un novērtējumu ziņā darba programma tika īstenota 95 % apmērā un pamatrādītāju atjaunināšanas ziņā – 96 % apmērā (abos gadījumos pārsniedzot mērķrādītāju, kas ir 90 %); ņem vērā rādītājus, kuri vēl nav sasniegti vai kuru izpilde atpaliek;

[1] OV C 38, 31.1.2023., 6. lpp.

4. atzinīgi vērtē to, ka 2022. gadā Aģentūrai joprojām bija svarīga loma vides atbalsta darbībās, palīdzot īstenot Eiropas zaļā kursa un 8. vides rīcības programmas (8. VRP) mērķus, kā arī Eiropas vispārējos mērķus un globālās saistības; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūra turpināja īstenot saskaņotās darbības un uzdevumus un uzsāka jaunas darbības un uzdevumus, lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un Eiropas Klimata akta īstenošanu, vienlaikus sasaistot darbības ar ES Klimatadaptācijas stratēģiju; turklāt norāda, ka tas bija otrais gads, kad tika īstenota Eiropas Vides informācijas un novērojumu tīkla (*Eionet*) stratēģija 2021.–2030. gadam, kuras mērķis ir sniegt Savienības politikas veidotājiem un sabiedrībai vislabākās pieejamās zināšanas mērķrādītāju sasniegšanai vides un ilgtspējas jomā;

5. konstatē, ka 2022. gadā, kad lielu daļu Eiropas skāra karstuma viļņi, sausums un meža ugunsgrēki un šis kontinents piedzīvoja viskarstāko vasaru, kāda jebkad reģistrēta, Aģentūra tika pieminēta 27 000 tiešsaistes rakstos un ievērojamās mediju intereses dēļ vairākus darbiniekus intervēja mediju kanāli visā Eiropā, galveno uzmanību pievēršot ekstremālu laikapstākļu cēloņiem un sekām;

6. atgādina, ka 2022. gadā Aģentūra uzņēmās jaunus uzdevumus, lai atbalstītu zaļo pārkārtošanos un Eiropas Klimata akta īstenošanu, piemēram, izveidoja Eiropas Zinātnisko konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos, vienlaikus sasaistot darbības ar ES pielāgošanās stratēģiju, palielinot Aģentūras lomu Eiropas klimata mērķrādītāju sasniegšanas atbalstīšanā; atzinīgi vērtē atbalstu, ko Aģentūra sniegusi Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma (ENVI) komitejas locekļiem zinātnē balstītu un atjauninātu datu un informācijas veidā;

7. atzinīgi vērtē to, ka 2022. gadā tika izveidots jaunais Eiropas Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu tematiskais centrs 2023.–2026. gadam;

Efektivitāte un ieguvumi

8. atgādina, ka saskaņā ar pēdējos gados izmantoto pieeju Aģentūra 2022. gadā turpināja centienus uzlabot efektivitāti, ar Briselē izvietotā Kopīgā atbalsta biroja starpniecību izmantojot pakalpojumus kopīgi ar Komisiju, citām savienības aģentūrām un ES aģentūru tīklu (*EUAN*); norāda, ka saskaņā ar šo praksi Aģentūra īstenoja kopīgu iepirkumu ar Komisijas dienestiem un *EUAN*, vai nu iepērkot un vadot pamatlīgumus, kurus izmantoja arī Komisija un citas Savienības aģentūras, vai izmantojot citu aģentūru vadītus pamatlīgumus;

9. norāda, ka Aģentūra izmanto arī dažādus Komisijas dienestus (piemēram, atalgojuma nodaļu, IT drošību) un sistēmas (piemēram, *ABAC*, *Sysper*, *Ares*, *e-Prior*) un paralēli uzlabo efektivitāti, plašāk izmantojot elektroniskos rīkus administratīvo procesu atbalstam, tostarp iepirkumos, finansēs un cilvēkresursos; norāda arī to, ka Aģentūra, reaģējot uz Covid-19 pandēmijas radītajiem ierobežojumiem, izmantoja pieņemšanu darbā tiešsaistē, ko atbalstīja darbā pieņemšanas platformas (*Systal*) ieviešana, un tas ļāva Aģentūrai 2021. un 2022. gadā pabeigt lielu skaitu darbā pieņemšanas procedūru, tādējādi noslēdzot gadu ar zemu brīvo amata vietu īpatsvaru;

10. norāda arī to, ka Aģentūras turpina pāreju uz darbu, kas sadalīts darbības jomās, un tas ir palīdzējis uzlabot efektivitāti, dinamiski un elastīgi izmantojot atjaunotās biroja telpas, kā arī dot plašākas tāldarba iespējas Aģentūras darbiniekiem; turklāt ar gandarījumu norāda, ka Aģentūra ir pilnībā pārgājusi tikai uz mobilo sakaru pakalpojumiem, kas savukārt ir ievērojami samazinājis telefonsarunu izmaksas;

11. atgādina, ka ir svarīgi palielināt Aģentūras darba digitalizāciju ne tikai attiecībā uz iekšējo darbību un pārvaldību, bet arī tādēļ, lai paātrinātu procedūru digitalizāciju; uzsver, ka Aģentūrai šajā ziņā arī turpmāk jābūt proaktīvai, lai par katru cenu izvairītos no digitālās plaisas starp Savienības aģentūrām; tomēr vērš uzmanību uz to, ka ir jāveic visi nepieciešamie drošības pasākumi, lai novērstu jebkādu apdraudējumu apstrādātās informācijas drošībai tiešsaistē; uzstāj, ka ir jāpastiprina rīcība pret kiberuzbrukumiem vai iefiltrēšanās mēģinājumiem, jo īpaši tiem, kuru izcelsme ir Krievijā vai Ķīnā;

12. aicina Aģentūru arī turpmāk veicināt sadarbību ar citām Savienības aģentūrām un starptautiskajām organizācijām un padarīt raitāku dialogu ar ieinteresētajām personām un iedzīvotājiem;

Personāla politika

13. norāda, ka 2022. gada 31. decembrī bija aizpildīti 97,33 % no štatu sarakstā iekļautajām amata vietām, proti, 150 amata vietās, kas apstiprinātas Savienības budžetā (salīdzinājumam – 2021. gadā bija apstiprinātas 140 amata vietas), darbā bija pieņemti 3 pastāvīgie ierēdņi un 143 pagaidu darbinieki; norāda, ka 2022. gadā Aģentūrā strādāja arī 84 līgumdarbinieki un 13 norīkotie valstu eksperti; norāda, ka no 2021. gada līdz 2023. gadam Savienības budžetā apstiprinātajā štatu sarakstā darbinieku skaits ir palielinājies par 25 pagaidu darbiniekiem un 14 līgumdarbiniekiem to jauno uzdevumu veikšanai, kuri saistīti ar Zinātnisko konsultatīvo padomi klimata pārmaiņu jautājumos, ZIZIMM, Seveso un dabas atjaunošanas tiesību aktiem;

14. pauž nožēlu par dzimumu līdzsvara trūkumu Aģentūras augstākajā vadībā, proti, to, ka seši no deviņiem vadītājiem (67 %) ir vīrieši; ar gandarījumu pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras valdē, kur 18 no 36 (50 %) valdes locekļiem ir vīrieši; pieņem zināšanai dzimumu līdzsvaru Aģentūras kopējā darbinieku skaitā, proti, to, ka 118 no 221 darbinieka (53 %) ir sievietes; prasa Aģentūrai turpmāk nodrošināt dzimumu līdzsvaru augstākās vadības līmenī; ņem vērā, ka Aģentūra nav pieņēmusi Daudzveidības un iekļaušanas hartu, un mudina Aģentūru to pieņemt un aktīvi piedalīties iniciatīvās, kas veicina daudzveidību un iekļaušanu darbavietā;

15. pauž bažas par ģeogrāfisko līdzsvaru Aģentūras augstākā un vidējā līmeņa vadībā, kurā nav vadošo darbinieku no Centrāleiropas un Austrumeiropas; uzstāj, ka ir jāveic uzlabojumi; prasa Aģentūrai ziņot par šo jautājumu budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

16. atzinīgi vērtē to, ka Aģentūrai ir labbūtības koordinators un tā ir veikusi plašu darbu, lai veicinātu izpratni un izveidotu procesus attiecībā uz darbiniekiem, kas atgriežas no ilgstošas prombūtnes, un vajadzības gadījumā tā darbiniekiem piedāvā profesionālu palīdzību ar medicīniskā konsultanta starpniecību;

17. konstatē, ka izdegšanas riska samazināšanas nolūkā Aģentūra kopā ar veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju ir ieviesusi stresa uzraudzības lietotni (ar nosaukumu *Howdy*); pieņem zināšanai, ka darbinieki ir reģistrējušies šai lietotnē un viņiem regulāri tiek uzdota virkne jautājumu stresa līmeņa uzraudzības nolūkā, un, ja šis līmenis paaugstinās, ar viņiem sazinās ārsts psihologs, lai apspriestu šo rezultātu; norāda, ka darbiniekiem ir iespēja līdz pat trim reizēm konsultēties ar Aģentūras medicīnas pakalpojumu sniedzēja psihologu problēmu risināšanas nolūkā; uzsver, ka tas viss notiek anonīmi, sniedzot Aģentūrai vienīgi statistikas datus;

18. norāda, ka Aģentūra īsteno politiku attiecībā uz personas cieņas aizsardzību un psiholoģiskas aizskaršanas un seksuālas uzmākšanās novēršanu un ka Aģentūra iesaistījusies konfidenciālo konsultantu darba grupā; ar nepacietību gaida tās ziņojumu un ieteikumus; atzīmē, ka 2022. gadā nav ziņots par aizskarošas izturēšanās gadījumiem, un mudina Aģentūru turpināt un pilnveidot darbu, lai novērstu šādus gadījumus arī turpmāk;

19. ar bažām norāda, ka, neraugoties uz Aģentūras uzdevumu daudzgadu raksturu, pastāv nelīdzsvarotība attiecībā uz pastāvīgo darbinieku un līgumdarbinieku vietu skaitu, kā arī operatīvo personālu un palīgpersonālu, un tā rezultātā pastāvīgi ir nepieciešama pārkvalifikācija, kā arī tiek radīts pārāk liels administratīvais darbs zinātniekiem; aicina Aģentūru pārskatīt savu personāla komplektēšanas politiku; uzskata, ka, ņemot vērā ievērojamo darba slodzes pieaugumu un lai pienācīgi veiktu uzdevumus, kas saistīti ar Savienības mērķiem, cita starpā attiecībā uz klimatneitralitāti, aprites ekonomiku un dabas atjaunošanu, Aģentūras amata vietu skaitam turpmākajos gados būtu jāturpina būtiski palielināties;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

20. atgādina, ka augstākā līmeņa vadītājiem un valdes locekļiem būtu jāiesniedz interešu deklarācija, kas jāpublicē Aģentūras tīmekļa vietnē; norāda, ka augstākā līmeņa vadītājiem karjeras attīstības dialoga ietvaros būtu jāatjaunina izpratne par interešu konfliktu, pamatojoties uz pašdeklarāciju (pašnovērtējuma ietvaros), kurā augstākā līmeņa vadītājam kā darbiniekam būtu jānorāda, vai pastāv vai ir plānotas jaunas saistības vai darbības, kas varētu izraisīt iespējamu interešu konfliktu; konstatē, ka, pabeidzot karjeras attīstības plāna izstrādi, atbildīgajam tiešajam vadītājam būtu jāprecizē savs novērtējums par interešu konflikta jautājumu; norāda, ka 2022. gadā nav konstatēti interešu konflikta gadījumi;

21. norāda, ka Aģentūra turpina sekot līdzi valdes locekļu un augstākā līmeņa vadītāju iesniegtajiem *CV* un interešu deklarācijām un ka šie dokumenti tiek publicēti tās tīmekļa vietnē;

22. norāda, ka, veicot turpmākus pasākumus saistībā ar 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanas konstatējumiem, Aģentūra patlaban pārbauda savu interešu konfliktu novēršanas un pārvaldības politiku, lai novērtētu tās piemērotību un atbilstību, izmantojot uz risku balstītu pieeju; norāda, ka šajā procesā Aģentūra izskatīs savus iekšējās kontroles un korupcijas apkarošanas mehānismus un koriģēs visas nepilnības, ko tā konstatēs; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par iepriekš minētā novērtējuma rezultātiem;

23. atzīst to, ka ir palielinājusies Aģentūras pamanāmība; uzskata, ka tās pamanāmību medijos, internetā un sociālajos medijos var uzlabot vēl vairāk, lai vēl plašāk informētu iedzīvotājus par tās darbu un vides apdraudējumu;

Iekšējā kontrole

24. pieņem zināšanai, ka 2022. gadā Aģentūra turpināja darbu pie 2021. gadā sāktajām strukturālajām izmaiņām tās darba veidos; norāda, ka, tiklīdz izmaiņas būs pilnībā ieviestas, visa uzmanība tiks pievērsta procedūru dokumentācijas atjaunināšanai, tādējādi novēršot Aģentūras iekšējās kontroles sistēmā konstatētās nepilnības; norāda, ka Aģentūras riska pārvaldības pieeja ir daļēji atbilstīga, jo tā identificē un analizē riskus visā organizācijā, taču sistemātiska risku apzināšana, novērtēšana un pēcpārbaude projektu grupu līmenī ir bijusi ierobežota;

25. konstatē, ka risku mazināšanai paredzētās kontroles darbības arī ir daļēji atbilstīgas, jo 2022. gadā notikušo strukturālo izmaiņu dēļ ir novecojušas; norāda, ka arī Eiropas tematisko centru politika un dotāciju politika ir novecojušas, ņemot vērā 2022. gadā ieviestās pārbaudes struktūras izmaiņas; attiecībā uz darbības nepārtrauktības plāniem – tie ir ieviesti un ir efektīvi izmantoti krīžu laikā, taču to pasākumi ir izkliedēti pa dažādiem dokumentiem un nav atjaunināti, lai atspoguļotu jaunos darba veidus; aicina Aģentūru ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par pasākumiem, kas veikti, lai atjauninātu procedūru dokumentāciju;

Citi komentāri

26. atzinīgi vērtē to, ka 2022. gada septembrī kompetentā iestāde uz vēl vienu gadu sekmīgi pagarināja Aģentūras ES vides vadības un audita sistēmas (*EMAS*) reģistrāciju; pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu ar gandarījumu konstatē, ka Aģentūra ir viena no tām, kas katru gadu iesniedz vides deklarāciju;

27. atzinīgi vērtē Aģentūras pastāvīgos centienus vairot tās publisko pamanāmību un klātbūtni tiešsaistē 2022. gadā, piemēram, izstrādājot interaktīvu digitālu korporatīvo publikāciju *EEA 2021: the year in brief* (EVA 2021. gadā: gads īsumā), lai paskaidrotu, kas ir Aģentūra un ar ko tā nodarbojas, un īstenojot daudzgadu tīmekļa projektu, kurā 2022. gadā tika izstrādāti svarīgi elementi, cita starpā uz lietotāju vērsta navigācijas loģika un atjaunināts saturs galvenajās zināšanu jomās, par pamatu ņemot intensīvu lietotāju analīzi;

28. uzteic Aģentūru par to, ka tā ir iesaistījusies īpašā darba grupā, kuras uzdevums ir apvienot zināšanas, speciālās zināšanas un datus, lai apzinātu ietekmi uz vidi, ko rada neprovocētais un nepamatotais Krievijas uzbrukums Ukrainai;

29. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2024. gada 11. aprīļa rezolūciju ([2]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([2]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2024)0280.